

3. ภาพต่อไปนี้คือเครื่องดนตรีชนิดใด

- ก. กลองคองการ
- ข. กลองทิมปานี
- ค. กลองใหญ่
- ง. กลองเต้ก

4. วงดนตรีที่ใช้เครื่องเป่าโลหะจำนวนมากเป็นหลักคือวงใด

- ก. String Band
- ข. Brass Band
- ค. Jazz Band
- ง. Combo Band

5. “แตร” หมายถึงเครื่องดนตรีประเภทใด

- ก. Woodwind Instruments
- ข. Percussion Instruments
- ค. Brass Instruments
- ง. Keyboard Instruments

6. เครื่องดนตรีชนิดใดต่างจากกลุ่ม

- ก. ยูโฟเนียม
- ข. ทรอมโบน
- ค. ฟลูต
- ง. ทรัมเป็ต

7. เครื่องดนตรีประเภทลิ้นนิ้ว (keyboard) ไม่มีอยู่ในวงดนตรีประเภทใด

- ก. วงป๊อปปูล่ามิวสิก
- ข. โธรวาไรต
- ค. วงชาโดว์
- ง. วงคอมโบ

8. เครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงแน่นอนคือข้อใด
 - ก. กลองสแนร์
 - ข. กลองใหญ่
 - ค. กลองคองการ
 - ง. กลองทิมปานี
9. วงดนตรีที่ถูกแบ่งเป็นวงเล็กๆเรียกชื่อตามจำนวนนักดนตรีคือวงใด
 - ก. วงซิมโฟนี ออร์เคสตรา
 - ข. วงแจ๊ส
 - ค. วงแชมเบอร์มิวสิก
 - ง. วงป๊อปปูล่ามิวสิก
10. วงดนตรีในข้อใดที่แบ่งขนาดวงตามเครื่องดนตรีกลุ่มเครื่องลมไม้และเครื่องลมทองเหลือง
 - ก. วงชาโดว์
 - ข. วงป๊อปปูล่ามิวสิก
 - ค. วงคอมโบ
 - ง. โยธวาทิต

เฉลย

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การแบ่งประเภทของเครื่องดนตรีและวงดนตรีสากล

1. ค.
2. ข.
3. ข.
4. ข.
5. ค.
6. ค.
7. ข.
8. ง.
9. ค.
10. ข.

ตอนที่ 1

การแบ่งประเภทของเครื่องดนตรีสากล

เครื่องดนตรีคือสิ่งประดิษฐ์ที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อกำเนิดเสียงชนิดต่าง ๆ เสียงของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดมีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดความหลากหลายของเสียง เมื่อนำมาบรรเลงรวมกันเป็นบทเพลง ทำให้บทเพลงมีลีลา มีชีวิตชีวา เสริมสร้างอารมณ์จากเสียงของเครื่องดนตรีชนิด ต่าง ๆ เครื่องดนตรีสากลในปัจจุบันสามารถจำแนกหรือจัดเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 5 ประเภท ดังนี้

1. **เครื่องสาย (String Instruments)** สายของเครื่องดนตรีประเภทนี้มีทั้งสายที่ทำมาจากเส้นลวด เส้นเอ็น เส้นไหม ไนลอน หรือโลหะอย่างใดอย่างหนึ่ง นำมาขึงให้ตึง ความตึงของเสียงขึ้นอยู่กับรูปร่าง และวัสดุที่นำมาใช้ทำกะโหลกเครื่องดนตรี กะโหลกเครื่องดนตรีทำหน้าที่เป็นตัวขยายเสียงที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของสาย เครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายมีวิธีบรรเลง 2 แบบ คือ ดัด และ สี ดังภาพต่อไปนี้

ไวโอลิน
(Violin)

วิโอลา
(Viola)

เซลโล่
(Violon Cello)

ดับเบิลเบส
(Double Bass)

ภาพที่ 1.1 เครื่องสายที่บรรเลงด้วยการสี

แบนโจ
(Banjo)

ฮาร์พ
(Harp)

ไลร์
(Lyre)

ลูท (Lute)

แมนโดลิน (Mandolin)

กีตาร์ (Guitar)

ภาพที่ 1.2 เครื่องสายที่บรรเลงด้วยการดีด

2. เครื่องลมไม้ (Woodwind Instruments) เครื่องดนตรีประเภทนี้ เกิดเสียงโดยการเป่าลมเข้าไปในท่อให้ท่อสั่นสะเทือน คุณลักษณะของเสียงที่เกิดขึ้นจะแตกต่างกัน ตามขนาดของท่อ เครื่องดนตรีประเภทนี้มีหลายชนิดด้วยกัน ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1.3 เครื่องลมไม้

3. เครื่องลมทองเหลือง (Brass Instruments) เครื่องดนตรีประเภทนี้มักทำด้วยโลหะผสมหรือโลหะทองเหลือง การเกิดเสียงโดยการเป่าลมเข้าไปในท่อให้ท่อสั่นสะเทือน การเปลี่ยนความสั้นยาวของท่อโลหะจะใช้ลูกสูบเป็นตัวบังคับ เพื่อเปลี่ยนระดับเสียง บางชนิดจะใช้การชักท่อลมเข้าออก เพื่อเปลี่ยนระดับเสียง ลักษณะเด่นของเครื่องดนตรีประเภทนี้ มีปากลำโพงสำหรับใช้ขยายเสียงให้มีความดังเจิดจ้า เรามักเรียกเครื่องดนตรีประเภทนี้รวม ๆ กันว่า “แตร” ขนาดของปากลำโพงขึ้นอยู่กับขนาดของเครื่องดนตรี ปากเป่าของเครื่องดนตรีประเภทนี้เรียกว่า “กำพวด” (Mouthpiece) เครื่องดนตรีประเภทนี้มีหลายชนิดด้วยกัน ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1.4 เครื่องลมทองเหลือง

4. เครื่องลิ่มนิ้ว (Keyboard Instruments) ลักษณะเด่นของเครื่องดนตรีที่อยู่ในกลุ่มนี้ก็คือ มีลิ่มนิ้วสำหรับกด เพื่อเปลี่ยนระดับเสียงดนตรี ลิ่มนิ้วสำหรับกดนั้นนิยมเรียกว่า “คีย์” (Key) เครื่องดนตรีแต่ละชนิดมีจำนวนคีย์ไม่เท่ากัน โดยปกติคีย์ของคีย์เป็นขาวหรือดำ คีย์สีดำโผล่ขึ้นมาสูงกว่าคีย์สีขาว การเกิดเสียงของเครื่องดนตรีในกลุ่มนี้มีหลายลักษณะ เช่น กดคีย์ที่ต้องการแล้วกลไกส่งแรงให้กระเดื่องกระทบสายโลหะที่ขึงตึงสั่นสะเทือน ทำให้เกิดเสียง บางชนิดกดคีย์ที่ต้องการแล้วทำให้เปิดช่องลมให้ผ่านไปยังลิ้นโลหะให้สั่นสะเทือน ทำให้เกิดเสียง บางชนิดใช้ระบบไฟฟ้าทำให้เกิดเสียง เครื่องดนตรีประเภทนี้มีหลายชนิดด้วยกัน ดังภาพต่อไปนี้

เปียโน (Piano)

ออร์แกน (Organ)

แอกคอร์ดียน (Accordion)

อิเล็กโทน (Electone)

ภาพที่ 1.5 เครื่องลิ่มนิ้ว (Keyboard Instruments)

5. เครื่องกระทบ (Percussion Instruments) คือ เครื่องดนตรีที่เกิดเสียงจากการตี การสั่น การเขย่า การเคาะ หรือการขูด การตีอาจจะใช้ไม้ตีหรืออาจจะใช้สิ่งหนึ่งกระทบเข้ากับอีกสิ่งหนึ่งเพื่อทำให้เกิดเสียง เครื่องกระทบประกอบขึ้นด้วยวัสดุที่เป็นของแข็งหลายชนิด เช่น โลหะ ไม้ หรือแผ่นหนังจึงตั้ง แบ่ง ออกเป็น 2 แบบ คือ เครื่องกระทบที่มีเสียงแน่นอน และ เครื่องกระทบที่มีเสียงไม่แน่นอน ดังภาพต่อไปนี้

ไซโลโฟน (Xylophone)

ระฆังราว (Tubular Bells)

มาริมบา (Marimba)

32"

กลองทิมปานี (Timpani)

ภาพที่ 1.6 เครื่องกระทบที่มีเสียงแน่นอน

กลองใหญ่ (Bass Drum)

กลองเต็ก (Snare Drum)

แทมบูรีน (Tambourine)

ฉาบ (Cymbals)

กิ้ง (Triangle)

บองโก (Bongos)

เคาเบลล์ (Cowbells)

คองการี (Conga)

กลองชุด (Drum set)

ภาพที่ 1.7 เครื่องกระทบที่มีเสียงไม่แน่นอน

แบบทดสอบตอนที่ 1

เครื่องดนตรีสากล

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกทำเครื่องหมาย ○ ตรงข้อคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. เครื่องดนตรีประเภทใดที่เกิดเสียงโดยการทำให้สายสั่นสะเทือน

- ก. เครื่องสาย
- ข. เครื่องลมไม้
- ค. เครื่องตี
- ง. เครื่องกระทบ

2. ไวโอลินบรรเลงด้วยวิธีใด

- ก. ตี
- ข. ตี
- ค. ตี
- ง. เป่า

3. เครื่องดนตรีในซอใดที่มีสายมากที่สุด

- ก. กี่ด้ง
- ข. ดับเบิลเบส
- ค. ฮาร์พ
- ง. ทิมปานี

4. เครื่องดนตรีชนิดใดต่างจากกลุ่ม

- ก. ฟลูต
- ข. ทรัมเปต
- ค. ยูโฟเนียม
- ง. ทรอมโบน

5. เครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงแน่นอนคือข้อใด

- ก. กลองใหญ่
- ข. กลองแต้ก
- ค. กลองทิมปานี
- ง. กลองคองการ

6. ข้อใดคือชื่อเรียกของเครื่องดนตรีประเภทลิ้มนิ้ว

- ก. Percussion Instruments
- ข. Keyboard Instruments
- ค. Woodwind Instruments
- ง. Brass Instruments

7. ภาพต่อไปนี้คือเครื่องดนตรีชนิดใด

- ก. แบนโจ
- ข. วิโอล่า
- ค. ฟลูต
- ง. ฮาร์พ

8. ภาพต่อไปนี้คือเครื่องดนตรีชนิดใด

- ก. กลองใหญ่
- ข. กลองแต้ก
- ค. กลองทิมปานี
- ง. กลองคองการ

9. “แตร” หมายถึงเครื่องดนตรีประเภทใด

- ก. Percussion Instruments
- ข. Keyboard Instruments
- ค. Woodwind Instruments
- ง. Brass Instruments

10. รีคอร์ดอร์จัดอยู่ในเครื่องดนตรีประเภทใด

- ก. Percussion Instruments
- ข. Keyboard Instruments
- ค. Woodwind Instruments
- ง. Brass Instruments

เฉลย

เฉลย แบบทดสอบตอนที่ 1 เครื่องดนตรีสากล

1. ก.
2. ข.
3. ค.
4. ก.
5. ค.
6. ข.
7. ง.
8. ค.
9. ง.
10. ค.

ตอนที่ 2

ประเภทของวงดนตรีสากล

วงดนตรีสากล คือ การบรรเลงบทเพลงด้วยเครื่องดนตรี หรือ การขับร้อง รวมกันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป โดยมีการแบ่งประเภทตามจำนวนของเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลง หรือ ลักษณะของการบรรเลง อยู่ด้วยกัน 8 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. **วงแชมเบอร์มิวสิก (Chamber Music)** หมายถึง วงดนตรีประเภทบรรเลงด้วย เครื่องดนตรีที่เหมาะสมสำหรับแสดงภายในห้องโถง หรือสถานที่ที่จุผู้ฟังได้เพียงจำนวนน้อย ในสมัยแรก ๆ เล่นกันในห้องโถงตามราชสำนักหรือคฤหาสน์ของขุนนางในยุโรป และนักดนตรีเล่นกันเองในหมู่เพื่อนฝูง ต่อมาคนเริ่มสนใจมากขึ้นสถานที่คับแคบจึงเลื่อนไปเล่นในห้องโถงใหญ่และใน Concert Hall ซึ่งจัดไว้เพื่อการแสดงดนตรีโดยเฉพาะ แชมเบอร์มิวสิกเน้นความสำคัญ ของนักดนตรีทุกคนเท่า ๆ กัน โดยปกติจะมีนักดนตรี 2-9 คน โดยใช้เครื่องดนตรีใดรวมกันก็ได้และเรียกชื่อต่าง ๆ กันตามจำนวนของ ผู้บรรเลง ดังนี้

จำนวนผู้บรรเลง	2 คน	เรียกว่า	ดูโอ (Duo)
จำนวนผู้บรรเลง	3 คน	เรียกว่า	ทรีโอ (Trio)
จำนวนผู้บรรเลง	4 คน	เรียกว่า	ควอร์เทต (Quartet)
จำนวนผู้บรรเลง	5 คน	เรียกว่า	ควินเทต (Quintet)
จำนวนผู้บรรเลง	6 คน	เรียกว่า	เซกซ์เทต (Sextet)
จำนวนผู้บรรเลง	7 คน	เรียกว่า	เซปเทต (Septet)
จำนวนผู้บรรเลง	8 คน	เรียกว่า	ออกเทต (Octet)
จำนวนผู้บรรเลง	9 คน	เรียกว่า	โนเนต (Nonet)

ถ้าการบรรเลงของแชมเบอร์มิวสิกเกิน 9 คน แต่ไม่ถึง 20 คน เรียก อังซังเบลอ (Ensemble)

การรวมวงแจ๊ซมีวอลีกที่มีจำนวนผู้บรรเลง 3 คน ซึ่งรวมวงโดยใช้เปียโน 1 หลัง ไวโอลิน 1 คัน และเชลโล่ 1 คัน เรียกว่าวงเปียโนทรีโอ ดังภาพต่อไปนี้

วงเปียโนควอเต็ต

วงดนตรีทรีโอ

วงสตริงควอเต็ต

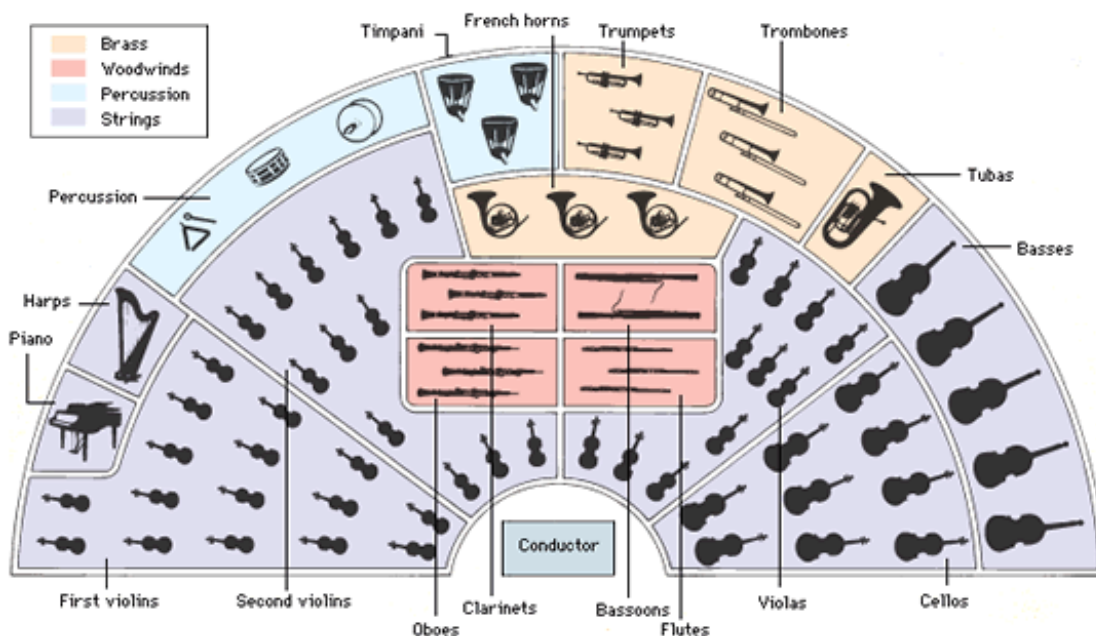

วงกีตาร์คูเอ็ต

ภาพที่ 2.1 ตัวอย่างการจัดวงแจ๊ซมีวอลีก

2. วงซิมโฟนี ออร์เคสตรา (Symphony Orchestra) วงประเภทนี้ประกอบด้วย เครื่องดนตรีครบทุกกลุ่ม มีผู้บรรเลงตั้งแต่ 40 - 110 คน หรือมากกว่านั้น ขนาดของวงจะใหญ่หรือเล็กขึ้นอยู่กับเครื่องสายเป็นหลักและ ผู้เล่นต้องมีฝีมือดีรวมถึงวาทยากร (conductor) ก็ต้องมีความสามารถอย่างยอดเยี่ยม ถ้าใช้เฉพาะเครื่องสายของวง Symphony Orchestra ก็เรียกว่า String Orchestra และเครื่องดนตรีที่ใช้ในวงออร์เคสตรา คือ เครื่องลมไม้ดังนี้ ฟลูต 2-4 คัน ปิคโคโล 1-2 คัน โอโบ 2-4 คัน อิงลิชฮอร์น 1-2 คัน คลาริเน็ต 2-4 คัน เบสคลาริเน็ต 1-2 คัน บาสซูน 2-4 คัน คอนทราบาสซูน 1-2 คัน เครื่องลมทองเหลืองดังนี้ ฮอรั่น 2-8 คัน ทรัมเป็ต 2-8 คัน ทรอมโบน 2-4 คัน เบสทรอมโบน 1-2 คัน ทูบา 1 คัน เครื่องกระทบอย่างละ 1 ชุดดังนี้ กลองทิมปานี กลองใหญ่ กลองเล็ก ฉาบ แทม-แทม กิ่ง แทมบูริน มาราคัส คาสตานีท บล็อกไม้ ระฆัง กลี ออแกนซปิล ไชโลโฟน เซเลสตา ฯลฯ และเครื่องสายดังนี้ ฮาร์ป 1 คัน ไวโอลิน 16-30 คัน วิโอลา 8-12 คัน เชลโล 8-12 คัน ดับเบิลเบส 5-8 คัน และเครื่องลมนิ้วดังนี้ เปียโน 1 หลัง โดยมีการจัดตำแหน่งของเครื่องดนตรีของวงซิมโฟนีออร์เคสตร้าดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.2 แผนผังการจัดตำแหน่งของเครื่องดนตรีของวงซิมโฟนีออร์เคสตร้า

3. วงโยธวาทิต (Military Band) ประกอบด้วยเครื่องเป่าครบทุกกลุ่ม คือ เครื่องลมไม้ เครื่องทองเหลืองและกลุ่มเครื่องกระทบ ได้แก่เครื่องดนตรีที่ให้จังหวะทั้งหลาย วงโยธวาทิต มีมาตั้งแต่สมัยโรมันใช้บรรเลงเพลงเดินแถวเพื่อปลุกใจทหาร ในสมัยสงครามครูเสด ได้ซบเซาไประยะหนึ่ง และเจริญอีกในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ต่อมาในสมัยของนโปเลียน ได้ปรับปรุงให้มีเครื่องดนตรีอีกหลายชนิด เช่น พวกขลุ่ยผิว พวกปี่และแตร ในราวกลางศตวรรษที่ 19 นักประดิษฐ์ชาวเบลเยียมได้ประดิษฐ์แซกโซโฟนและแตรต่างๆ ในตระกูลแซกซอร์น จึงได้นำมาไว้กับ วงโยธวาทิตด้วย จึงสมบูรณ์ดังได้กล่าวมาแล้ว ปัจจุบันวงโยธวาทิตมาตรฐานของอังกฤษใช้เครื่องดนตรี 56 ชิ้น โยธวาทิต แบ่งตามลักษณะการบรรเลง ได้ดังนี้

วงเดินแถว (Marching band) เป็น โยธวาทิตที่มีลักษณะการเดินบรรเลง เป็นแถวตอนเล็ก อาจบรรเลงเฉพาะวงหรือนำหน้าขบวนต่างๆ ที่ต้องการรูปแบบที่เป็นระเบียบ เข้มแข็ง เร้าใจ ส่วนมากจะนิยมบรรเลงเพลงมาร์ช ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.3 วงเดินแถว

วงนั้บรเพลง (Concert band) หมายถึง การนำโยชวาทิตมานั้บรเพลงเป็นลักษณะของคอนเสิร์ต โดยนำบทเพลงที่เรียบเรียงเสียงประสานสำหรับโยชวาทิตมาบรเพลง ลักษณะคล้าย [วงออร์เคสตรา](#) หรืออาจนำเอาบทเพลงบรเพลงของวงออร์เคสตรามาเรียบเรียงเสียงประสานใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับโยชวาทิต จึงทำให้มีอีกชื่อเรียกว่า วงซิมโฟนิค แบนด์ (Symphonic Band) ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.4 วงนั้บรเพลง

วงแปรชบวน (Display) หมายถึง การนำโยชวาทิตมาบรเพลงประกอบการแปรแถว โดย ผู้บรเพลงต้องเดินแปรรูปชบวนเป็นรูปต่างๆ ซึ่งเพลงที่ใช้บรเพลงต้องเหมาะสมกับรูปแบบที่แปรชบวนด้วย วงแบบนี้อาจมีชื่อเรียกอีกอย่างว่า โชว์แบนด์ (Show Band) ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.5 วงแปรชบวน

การจัดวงโยชวาทิตขนาดเล็กจำนวน 40 ชิ้น ประกอบด้วย กลองใหญ่ 4 ใบ กลองเล็ก 2 ใบ ฉาบ 2 คู่ ฟลูต 1 คัน คลาริเน็ต 3 คัน ฮอร์น 4 คัน ทรัมเป็ต 4 คัน อัลโตแซ็คโซโฟน 4 คัน เทนเนอร์แซ็คโซโฟน 4 คัน ทรอมโบน 4 คัน ยูโฟเนียม 4 คัน ทูบา 2 คัน ซูซ่าโฟน 2 คัน ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.6 แผนผังการจัดตำแหน่งของเครื่องดนตรีของวงโยชวาทิต ขนาด 40 ชิ้น

4. **แตรวง (Brass Band)** คือวงที่ประกอบด้วยเครื่องดนตรีประเภทเครื่องทองเหลืองและเครื่องกระทบไม่จำกัดจำนวน แตรวงเหมาะสำหรับใช้บรรเลงกลางแจ้ง แตรวงมาตรฐานของอังกฤษใช้เครื่องดนตรี 26 ชิ้น ในประเทศไทยใช้การแห่ต่าง ๆ เช่น บรรเลงแห่นาค แห่เทียนพรรษา ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.7 แตรวงมาตรฐาน

ภาพที่ 2.8 แตรวงในประเทศไทย

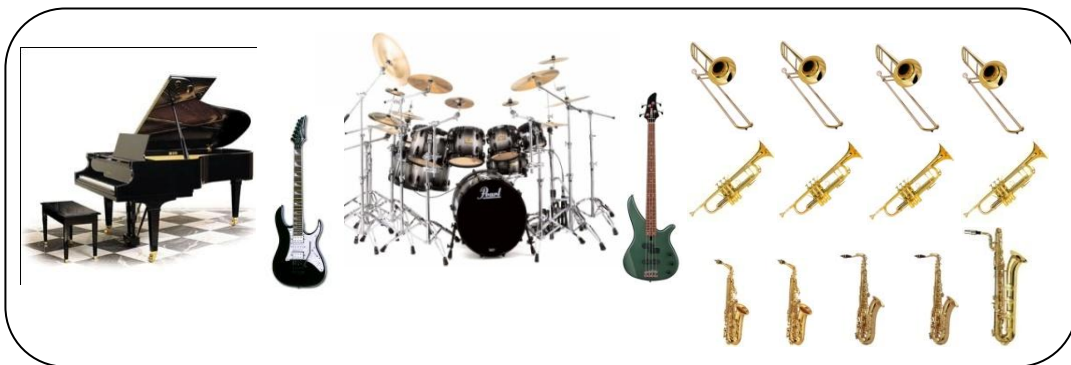

5. วงป๊อปปูล่ามิวสิก (Popular Music) หรือวงดนตรีลีลาศ ใช้บรรเลงตามงานรื่นเริงทั่วไป ประกอบด้วยเครื่องดนตรี กลุ่มแซกโซโฟน กลุ่มเครื่องทองเหลือง และ กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ วงป๊อปปูล่ามิวสิก ส่วนใหญ่มี 3 ขนาด คือ

วงขนาดเล็ก (4x4) มีเครื่องดนตรี 12 ชิ้น ดังนี้ กลุ่มเครื่องลงไม้ ประกอบด้วยอัลโต แซ็กโซโฟน 1 คัน เทเนอร์แซ็กโซโฟน 2 คัน บาริโตนแซ็กโซโฟน 1 คัน กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง ประกอบด้วย ทรัมเป็ต 2 คัน ทรอมโบน 2 คัน กลุ่มริทึม (Rhythm) ประกอบด้วย เปียโน 1 หลัง กีตาร์คอร์ดีด 1 ตัว เบส 1 ตัว กลองชุด 1 ชุด (ที่เรียกว่า วง 4 x 4 หมายถึง กลุ่มเครื่องลงไม้ 4 คัน กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง 4 คัน)

วงขนาดกลาง (5x5) มีเครื่องดนตรี 14 ชิ้น ดังนี้ กลุ่มเครื่องลงไม้ ประกอบด้วยอัลโต แซ็กโซโฟน 2 คัน เทเนอร์แซ็กโซโฟน 2 คัน บาริโตนแซ็กโซโฟน 1 คัน กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง ประกอบด้วย ทรัมเป็ต 3 คัน ทรอมโบน 2 คัน กลุ่มริทึม ประกอบด้วย เปียโน 1 หลัง กีตาร์คอร์ดีด 1 ตัว เบส 1 ตัว กลองชุด 1 ชุด (ที่เรียกว่า วง 5 x 5 หมายถึง กลุ่มเครื่องลงไม้ 5 คัน กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง 5 คัน)

วงขนาดใหญ่ (5x8) มีเครื่องดนตรี 17 ชิ้น ดังนี้ กลุ่มเครื่องลงไม้ ประกอบด้วยอัลโต แซ็กโซโฟน 2 คัน เทเนอร์แซ็กโซโฟน 2 คัน บาริโตนแซ็กโซโฟน 1 คัน กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง ประกอบด้วย ทรัมเป็ต 4 คัน ทรอมโบน 4 คัน กลุ่มริทึม ประกอบด้วย เปียโน 1 หลัง กีตาร์คอร์ดีด 1 ตัว เบส 1 ตัว กลองชุด 1 ชุด (ที่เรียกว่า วง 5 x 8 หมายถึง กลุ่มเครื่องลงไม้ 5 คัน กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง 8 คัน) ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.9 วงป๊อปปูล่ามิวสิก (5 x 8)

6. วงคอมโบ (Combo band) หรือสตริงคอมโบ เป็นวงที่เอาเครื่องดนตรีบางส่วนมาจาก Popular Music อีกทั้งลักษณะของเพลงและสไตล์การเล่นก็เหมือนกัน จำนวนเครื่องดนตรีส่วนมากอยู่ระหว่างประมาณ 3 –10 ชิ้น เครื่องดนตรีจะมี พวกริทึม และ พวงเครื่องเป่าทั้งหมดไม้อะและเครื่องทองเหลือง เครื่องดนตรีที่ใช้เป็นหลักคือ กลองชุด เบส เปียโนหรือมีเครื่องเป่าผสมด้วยจะเป็นเครื่องลมไม้หรือทองเหลืองก็ได้ไม่จำกัดจำนวนแต่รวมแล้วต้องไม่เหมือนกับวงป๊อปปูล่ามิวสิก วงคอมโบก็เป็นสมอลล์ แบนด์ (Small Band) แบบหนึ่ง ดังนั้นวงนี้จึงเป็นวงที่มีขนาดไม่ใหญ่นักจึงเหมาะสำหรับเล่นตามงานรื่นเริงทั่ว ๆ ไป นอกจากนั้นยังเหมาะสำหรับเพลงประเภทไลต์มิวสิกอีกด้วยเพลงไทยสากลและเพลงสากลในปัจจุบันที่ใช้วงคอมโบเล่นตามห้องอาหารหรืองานสังสรรค์ต่าง ๆ ซึ่งมีการจัดวงดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.10 วงคอมโบ

7. วงซาร์โด (Shadow band) เป็นวงดนตรีขนาดเล็ก เริ่มก่อตั้งเมื่อประมาณ 20 ปีมานี้เองในอเมริกา วงดนตรีประเภทนี้ที่ได้รับความนิยมสูงสุด คือคณะ The Beattle หรือสี่เต่าทอง เครื่องดนตรีในสมัยแรก มี 4 ชิ้น คือ กีตาร์เมโลดี (หรือกีตาร์โซโล) กีตาร์คอร์ด กีตาร์เบส กลองชุด วงซาโดว์ ในระยะหลังได้นำออร์แกนและพวงเครื่องเป่า เช่น แซกโซโฟน ทรัมเป็ตทอมโบนเข้ามาผสม และบางทีอาจมี ไวโอลินผสมด้วย เพลงของพวกนี้ส่วนใหญ่จะเร้าร้อน ซึ่งได้รับความนิยมมากในหมู่วัยรุ่น โดยเฉพาะเพลงประเภท อันเดอร์กราว มีการจัดวงดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.11 วงซาร์โด

8. วงแจ๊ส (Jazz band) ดนตรีแจ๊สมีต้นกำเนิดราวทศวรรษ 1920 โดยวงดนตรีวงแรกที่น่าสำเนียงแจ๊สมาสู่ผู้ฟังหมู่ก็คือ ดิ ออริจินัล ดิกซีแลนด์ แจ๊ส แบนด์ (The Original Dixieland Jazz Band: ODJB) ด้วยจังหวะเดินรำที่แปลกใหม่ ทำให้โอดีเจบีเป็นที่กล่าวขวัญกันอย่างมาก พร้อมกับให้กำเนิดคำว่า "แจ๊ส" ตามชื่อวงดนตรี โอดีเจบีสามารถขายแผ่นได้ถึงล้านแผ่น รากลึกของแจ๊ส นั้นมีมาจากเพลงบลูส์ (Blues) คนผิวดำที่เล่นเพลงบลูส์เหล่านี้เรียนรู้ดนตรีจากการฟังเป็นพื้นฐาน จึงเล่นดนตรีแบบถูกบ้างผิดบ้าง เพราะจำมาไม่ครบถ้วน มีการขยายความด้วยความพึงพอใจของตัวเองเป็นหลัก ซึ่งกลายเป็นที่มาของคีตปฏิภาณ (Improvisation) คือ การแต่งทำนองเพลงขึ้นมาใหม่ สด ๆ โดยไม่ได้เตรียมตัวมาล่วงหน้าหรือการโซโล่แบบด้นสด ในภายหลังดนตรีเร็กไทม์ ก็เชื่อว่ามีต้นกำเนิดคล้าย ๆ กันคือ เกิดจากดนตรียุโรปผสมกับจังหวะซัดของแอฟริกัน บลูส์และเร็กไทม์นี่เองที่เป็นรากของดนตรีแจ๊ส วงแจ๊สประกอบด้วยเครื่องดนตรีคล้ายคลึงกับวงคอมโบ แต่จะโดดเด่นในเรื่องของจังหวะและทำนอง ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.12 วงแจ๊ส

แบบทดสอบตอนที่ 2

วงดนตรีสากล

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกทำเครื่องหมาย ○ ตรงข้อคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- วงดนตรีสากลในข้อใดที่ต้องใช้นักดนตรีร่วมบรรเลงมากที่สุด
 - วงแชมเบอร์มิวสิก
 - วงซิมโฟนี ออร์เคสตรา
 - วงป๊อปปูล่ามิวสิก
 - วงคอมโบ้
- วงดนตรีในข้อใดที่เกิดจากวงดนตรีที่ใช้ในการเดินสวนสนามของทหาร
 - วงแจ๊ส
 - วงซาร์โคว์
 - วงมิวสิกแบนด์
 - วงโยธวาทิต
- ประเภทของวงดนตรีสากล จัดแบ่งวงดนตรีเป็นกี่ประเภท
 - 4 ประเภท
 - 6 ประเภท
 - 8 ประเภท
 - 10 ประเภท
- วงดนตรีที่ถูกแบ่งเป็นวงเล็กๆเรียกชื่อตามจำนวนนักดนตรีคือวงใด
 - วงแชมเบอร์มิวสิก
 - วงซิมโฟนี ออร์เคสตรา
 - วงป๊อปปูล่ามิวสิก
 - วงแจ๊ส

5. วงดนตรีแจ๊สเกิดจากคนพื้นเมืองกลุ่มใดครั้งแรก
 - ก. คนชาวเยอรมัน
 - ข. คนชวานิโกร
 - ค. คนชาวรัสเซีย
 - ง. คนพื้นเมืองเอเชีย
6. วงดนตรีที่ใช้เครื่องเป่าโลหะจำนวนมากเป็นหลักคือวงใด
 - ก. Brass Band
 - ข. Combo Band
 - ค. Jazz Band
 - ง. String Band
7. วงดนตรีในข้อใดที่ใช้เครื่องดนตรีที่เหมาะสมกับการแสดงกลางแจ้ง
 - ก. Symphony
 - ข. Jazz Band
 - ค. Combo Band
 - ง. Brass Band
8. เครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ด (keyboard) ไม่มีอยู่ในวงดนตรีประเภทใด
 - ก. วงชาโดว์
 - ข. โยธวาธิต
 - ค. วงคอมโบ
 - ง. วงป๊อปปูล่ามิวสิก
9. วงดนตรีในข้อใดที่แบ่งขนาดวงตามเครื่องดนตรีกลุ่มเครื่องลมไม้และเครื่องลมทองเหลือง
 - ก. วงชาโดว์
 - ข. โยธวาธิต
 - ค. วงคอมโบ
 - ง. วงป๊อปปูล่ามิวสิก

10. โธรวาทิตในข้อใดที่บรรเลงพร้อมการแปรแถว

- ก. Marching band
- ข. Display
- ค. Concert band
- ง. Brass Band

เฉลย

เฉลย แบบทดสอบตอนที่ 2 วงดนตรีสากล

1. ข.
2. ง.
3. ค.
4. ก.
5. ข.
6. ก.
7. ง.
8. ข.
9. ง.
10. ข.

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เครื่องดนตรีและวงดนตรีสากล รายวิชา ศ 22101
ศิลปะพื้นฐานดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกทำเครื่องหมาย ○ ตรงข้อคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. วงดนตรีในข้อใดที่เกิดจากวงดนตรีที่ใช้ในการเดินสวนสนามของทหาร

- ก. วงซาร์โคว์
- ข. วงแจ๊ส
- ค. วงโยธวาทิต
- ง. วงมิวสิกแบนด์

2. ภาพต่อไปนี้คือเครื่องดนตรีชนิดใด

- ก. วิโอล่า
- ข. ฮาร์พ
- ค. แบนโจ
- ง. ฟลูต

3. ภาพต่อไปนี้คือเครื่องดนตรีชนิดใด

- ก. กลองคองการ
- ข. กลองทิมปานี
- ค. กลองใหญ่
- ง. กลองเต้ก

4. วงดนตรีที่ใช้เครื่องเป่าโลหะจำนวนมากเป็นหลักคือวงใด

- ก. String Band
- ข. Brass Band
- ค. Jazz Band
- ง. Combo Band

5. “แตร” หมายถึงเครื่องดนตรีประเภทใด

- ก. Woodwind Instruments
- ข. Percussion Instruments
- ค. Brass Instruments
- ง. Keyboard Instruments

6. เครื่องดนตรีชนิดใดต่างจากกลุ่ม

- ก. ยูโฟเนียม
- ข. ทรอมโบน
- ค. ฟลูต
- ง. ทรัมเป็ต

7. เครื่องดนตรีประเภทลิ้นนิ้ว (keyboard) ไม่มีอยู่ในวงดนตรีประเภทใด

- ก. วงป๊อปปูล่ามิวสิก
- ข. โธรวาไรต
- ค. วงชาโดว์
- ง. วงคอมโบ

8. เครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงแน่นอนคือข้อใด
 - ก. กลองเต้ก
 - ข. กลองใหญ่
 - ค. กลองคองการ
 - ง. กลองทิมปานี
9. วงดนตรีที่ถูกแบ่งเป็นวงเล็ก ๆ เรียกชื่อตามจำนวนนักดนตรีคือวงใด
 - ก. วงซิมโฟนี ออร์เคสตรา
 - ข. วงแจ๊ส
 - ค. วงแชมเบอร์มิวสิก
 - ง. วงป๊อปปูล่ามิวสิก
10. วงดนตรีในข้อใดที่แบ่งขนาดวงตามเครื่องดนตรีกลุ่มเครื่องลมไม้และเครื่องลมทองเหลือง
 - ก. วงชาโดว์
 - ข. วงป๊อปปูล่ามิวสิก
 - ค. วงคอมโบ
 - ง. โยธวาทิต

เฉลย

เฉลย แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เครื่องดนตรีและวงดนตรีสากล

1. ก.
2. ข.
3. ข.
4. ข.
5. ก.
6. ก.
7. ข.
8. ง.
9. ก.
10. ข.

บรรณานุกรม

- โกวิทช์ ชันศิริ. (ม.ป.ป.). สังคีตนิพนธ์ดนตรีตะวันตก. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- ไขแสง สุชะวัฒนะ. (2514). สังคีตนิพนธ์ว่าด้วยเครื่องดนตรีของวงดุริยางค์. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- เจนดุริยางค์, พระ. (2497). ดุริยางค์ศาสตร์สากล. พระนคร: โรงพิมพ์จักรวรรดิ.
- ดวงกมล นัทรบุญลือเดช. (2551). ขลุ่ยรีคอร์เดอร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์เอ็มไอเอส.
- นพพร ด้านสกุล. (2541). ทฤษฎีโน้ตสากล. สงขลา : อัดสำเนาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นพพร ด้านสกุล. (2543). ปฐมบททฤษฎีดนตรี. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บรรเทิง ชลช่วยชีพ, กาญจนา คชแสง และวัชรวิ ขาวสะอาด. (2540). คู่มือทฤษฎีและปฏิบัติการ
ดนตรีสากล. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปฏิบัติโน้ตสากล. [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลได้จาก : [http://www.lks.ac.th/band/
page6_4.htm](http://www.lks.ac.th/band/page6_4.htm). (วันที่ค้นข้อมูล : 1 สิงหาคม 2557)
- วงแจ๊ส. [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลได้จาก : [http://www.songs.thaichinese.net/
ChineseJazz/ChineseJazz2.html](http://www.songs.thaichinese.net/ChineseJazz/ChineseJazz2.html). (วันที่ค้นข้อมูล : 16 ตุลาคม 2557).
- Dick, Grove. (1977). Fundamentals of Modern Harmony. California : Dick Grove Publication,
12754 Vantura Blvd., Studio City.
- Kamien, Roger. (1976). Music An Appreciation. New York : McGraw
- hill.